

Handlingar

gående vattenafledning från egor
till

Lofo" Prestgård, Rörby,
Parkarby, Berga, Lunda

m. fl. hemman i

Lofo socken af Tarentuna härad
och Stockholms län;

upprättade vid laga syn år 1891 af

Ludvig Rosen,
statens landbruksingenjör.

Reviser

Protokoll, fört vid sammankomsten i Lofö kyrkohedeboställe, angående vätkraftledning från nämnde m. h. egendomar i Lofö socken af Härentuna härad och Storholms län.

På grund af vederbörligt förordnande för undersökning af landbrukingenör att i enlighet med lagen om diken m. m. den 20 juni 1879, förvalta syn behöfande nämde vätkraftningsföretag, hade förberedande undersökningar blifvit genomförda. Huvudsaken i förvaltningsmannens betyg och hufvudsaken af förvaltningsmannens utlåtande varande sammantaget i Lofö Prestgård.

Måndagen den 31 augusti 1891 kl. 11 f. m.

dervid följande personer kommo med förvaltningsmannen till stades, nämnden:

Såsom biträdande synsmän: Skiftfogedsmannen Mr. Bergström i Storhufvud och L. O. Lundgren i Lullehof;

Såsom förordnande: domänintendenten, hären

L. A. Harnmelin;

Såsom konsistorieombud: kontraktsprosten L. J.

Wallbergson;

Såsom boställsinnehafare: af kyrkohedebostället kyrkohedens A. J. Svensson och af kyrkohedens län Lofö: Kyrkohedens Gustaf Westergaen;

Såsom arrendatörer:

af Lofö Prestgård: A. G. Frulin;

— Norby: G. Skerf, Rorby: L. G. Johnson;

- af Barkarby: nyantagne arrendatorn L. J.
 - Berga och Söderby: Conrad Svensson;
 - Edeby och Drottningholm N:o 1: L. Malmberg;
 - Lunda: öfverståthållaren, baron G. Tamm.
- Ståthållarembetet i Drottningholm hade i bevisligen kalladt, ej förordnat behöfvt om att närvara vid detta sammanträde.

1§.
Mot förvärdningens kungörande var intet att märka.

2§.
Förordnandet till förvärdningen, jemte ansökan derom, upplästes och bilades protokollet under litt. A.

3§.
Jäf mot förvärdningsmannen eller någon af goda män kunde ej utönas.

4§.
Laga hinder mot företaget fanns ej att anmäla, hvar emot samtliga närvarande om företaget förenade sig med sökanden jemte 37§ i ofvannämnde lag; och blef särskild afhandling här om upprättad samt här bifogad under litt. B.

5§.
Förvärdningsmannen förklarade de upprättade plan- och profilritningarne samt meddelade: att i plankartan Elfvit genom afvägring och mätning upptagarna att vid de i fråga varande afloppsdikeya belägen mark, hvilken under nuvarande förhållanden ej kan förlämnas

markens afdikning till minst nämnde djup, som till i lös dyfjord komme att smärningom minska mer eller mindre genom denna jords sättning eller sammanpackning, samt att jä gemensam bekostnad borde, enligt planerna upptagas icke allenast hufvudafloppet från Rönby till Edeby egor, så långt ritningarne utvisa, utan äfven sidodiken dels till Rönby egogräns och dels till och genom Lunda egor, upp till vägbron derstädes;

och var mot denna plan för arbetet intet att erinras.
6§.
Förande val af arbetsstyrelse och sysslomän, tiden och sättet för företaget bringande till verkställighet m. m. häffades emellan samtliga närvarande förning, bilagd protokollet under litt. C.

7§.
Enär samtliga närvarande ansågo gradering marken och uppskattning af dess förbättring genom företaget behöflig för en rättvis fördelning af kostnaderna för företaget, skulle sådana förvärdningsåtgärder nu omedelbarligen företagas och då intet vidare fanns för dagen att till protokollet anteckna, upplöstes sammanträdet, der tillkännagifvande att nytt sammanträde skulle äga rum att hållas i Lofö Prestgård lördagen den 5te inst. September, kl. 11 f. m.

Såunda förkommet, beyygar:
som ofvan

På embetets vägnar

Uppläst och sått befunnet, infogas af goden

C. C. Lindgren

Alb. Bergström

Lördagen den 3 September 1891 kl. 11 f. m.
inställd sig, enligt ofvan antecknad beslut,
me gode män och boställsinnehafvare, som
föra sammanträdet, samt sökanden Kuller
Ståthållaren i Drottningholm K. R. Störn

88.

Förvärdningsmannen redogjorde för resultatet
den nu verkställda graderingen samt förklarade
hur uppskattningen på grund deraf
verkställes, hvarjämte meddelades att synnerligen
vid graderingen funnit att ett hedge
dike måste på gemensam bekostnad uppföras
nämligen från Barkarby vestra egogräns
hufvudafloppet i Lofö Prestgårds egor, i när-
heten af afvägningspiälen N: II; - och har vid graderingen
lagit hänsyn här till, liksom be-
fande de båda vid föra sammanträdet om-
lade sidodikena.

98.

Som inga yrkanden eller framställningar
protokollat nu voro att göra och sakägarna
skade att förvärdningen måtte i dag afslutas
på det att gräfningsarbetena måtte så snart
möjligt kunna företagas och då inga förskott

Utläsnings:

Wattenafledningsföretaget skall utföras i enlighet
med den upprättade planer samt här ofvan och
i föreningen till. C. antecknade beslut, förande
härvid nödig försigtighet iakttagas till före-
kommande af skada, vare sig genom översväm-
ning eller på annat sätt.

2^a. Alla med företaget förenade kostnader skola
emellan deltagarna deri fördelas i enlighet med
den upprättade uppskattningsskillingen.

Lofö Prestgård den 3 September 1891.

Ludvig Prosen.

Alb. Bergström

C. C. Lindgren.

108.

Härefter meddelades besvärshänvisning genom
uppläsande af 51 och 52 §§ i lagen om dikning
m. m. den 20 Juni 1879, hvarjämte tillkännagafs
att Färentuna häradsrätt af Södra Proslags
domsaga är laga forum i mål, som företaget
eller förvärdningen röra.

118.

Som intet vidare förekom, förklarades förvärd-
ningen nu afslutad; skolande synnerligen, en-
ligt 58 § i nämnde lag, aflemma sin arvodesräk-
ningar till sökanden, A. G. Kuller.

Stämunda förteckningen bekräftar

Uppläst och rätt befunnet, intygas af gode
menn:

L. O. Lindgren

Alb. Bergström

hvarra af Kronans gårdar att framdeles ingeni-
ören meddelas. - Lofs Prestgård för Drottningholm
den 21 Oktober 1890.

A. G. Kulén
amendator af Prestgårdens.

Bil. B.

Till Kongl. Majt. Befallningshafvande i
Stockholms län.

Resolution.

Landbruksingenjören L. Rosen förordnas
härmedelst att nedannämnda förvaltning
laga ordning verkställa; Och införas för
honom bevis om förordnandet emottagande
Stockholm i landstämman den 23 Oktober
1890.

O. S. Stenquist

Matthias Falk

Undertecknad får härigenom vördsamt an-
hålla om förordnande för en statens land-
bruksingenjör att, i ^{enligt med} lagen om dikning m.m.
den 20 Juni 1879, förätta syn beträffande
beredning från egor till Edeby, Lunda, Sö-
derby, Berga, Barkarby, Rörby och Norby,
Kongl. Majt och Kronan, samt Lofs
Prestgård.

Förening

Med sökanden till laga synförvaltning angäen-
de vattenafledning från egor till Lofs Prestgård
och Klockaregård samt hemmanen Edeby,
Lunda, Söderby, Berga, Barkarby, Rörby,
Norby och Drottningholm N:o 1, belägna inom
Lofs socken af Färentuna härad och Stock-
holms län, gör undertecknade härigenom
gemensamt sak, jumlit 37 § i lagen om dik-
ning m.m. den 20 Juni 1879.

Lofs Prestgård den 31 augusti 1891.

C. J. Wallstenson
Konsistoriebud.

A. Jul. Svensson
Finnshafvare af Kyrkoh.-boställen

C. A. Hermelin
Kronobud.

Gust. Tamm.
Amendator af Lunda.

Conrad Svensson
Amendator af Berga & Söderby.

G. Ekwall.
am. Norby.

K. J. Malmberg
an. af Lofö Edsby i Lotten N:1 af Drottningh.
C. J. Nilsson arendator af Barkarby

J. G. Westergren
innehafvare af Klokearebostället.

Bekräftas af synemänn.

Ludvig Rosen. C. O. Lindgren. Alb. Rosen.

Pil. C.

Förening.

Emellan undertecknade innehafvare eller
bud och arendatorer af vattenkadad mark
till Lofö Prestgård och Klokeargård samt
hemmanen Edsby, Lunda, Ederby, Berg
Barkarby, Rörby, Norby och Drottningh.
N:1, belägne inom Lofö socken af Hälsing
härad och Stockholms län, är följande öf-
enskommissie träffad.

1^a. Förbinda vi oss på gemensam bekostnad
enligt nedan omnämda delningsgrund, uppför
ga och framgent underhålla så väl hufvud-
afloppet genom den vattenkadade mark
som sidodiken till Rörby och Ederby, i en-
lighet med en af landbruksingenjören G.
v. Rosen upprättad plan.

de förbättring genom förslaget, sådan den varden
högstigen bestämd; förklarande sig undertecknad
samman villig att för Lunda erlägga kostnader-
na i den mån de komma att af en blifvande
arbetsstyrelse utkrävas och öfver arendatorer
af Kongl. Majt och kronans hemman, liksom
arendatorer af Lofö Prestgård, sig beredde att
betala ränta och amortering under deras aren-
detid i ett lån, som bör upptagas för gemen-
sam räkning till gäldandet af kostnaderna
för förslaget, börande detta lån helst upptagas
ur statens odlingslänefond.

3^e. Arbets utförande ställes under tillsyn och
ledning af en arbetsstyrelse af två ledamöter,
hvilken styrelse erhåller i uppdrag:

att af landbruksingenjören mot stadgad lönen
emottaga sådana ritningar och handlingar,
som erfordras för sökande af lån ur statens
odlingslänefond;

att till Kongl. Majt ingå med underdanig an-
sökan om sådant lån samt i våra vägnar
afgifva de förbindelser, som med afseende här-
på kunna af oss äskas;

att, derest lån ur odlingslänefonden ej kan
erhållas, för gemensam räkning söka ammor-
tenslån på annat håll;

att upptaga tillfälligt lån för de gemensam-
ma utgifternas gäldande, intill dess att ammor-
tenslånet kan erhållas eller utgifternas sum-
ma blifvit körd och utdebitering från deltagarne

var såges, ej deltagare i något anordning,
att verkställa alla utbetalningar och att be-
uppbörd af deltagarnes kostnadsbidrag - af
behörig redovisning;

att genom entreprenad eller annat lämpligt
bringa vattenafledningsarbetet till utförande,

att vid förfallande behof, och minst en gå-
ngen för granskning af räkenskaper, när-
mankalla deltagarne i företaget för att be-
ska räkande har ej afhandlade frågor, hvil-
da olika meningar yttras - afgöras genom
röstning och enkel majoritet, dervid svarar
en röstare för sin andel i företaget, enligt af-
skattningslängden, samt

att i ofrigt vidtagna alla åtgärder, som kunna
lända till företagets befrämjande.

4^e. Arbetet med vattenafledningens utförande
taga sin början så snart arbetsstyrelsen finner
lämpligt sedan förväntningen vunnit laga-
kraft samt fullbordas under loffet af högst
två år.

5^e. Framtida rensningar skola verkställas
så snart någon saken äro det yttar samt två gån-
gige, hvarvådige män pröfva rensningen vara
behöflig.

6^e. Dikesjorden skall vid afloppens första
upptagande undanföras 1,5 meter från dike-
sena, hvarjemte nödigt antal öppningar be-
upptagas i jordsträngarne för genomsläppan-
de till diken af tillhörande vatten.

Till upplag af dikejord skall ersättning utgå
med två hundra kronor pr. hektar för dy och
berkländad dy samt med ett tusen kronor pr
hektar för upplag af annan jord; skolandet
denna ersättning tillfalla arrendator, som
arrend 4 år efter dikningens verkställande
bottföres dikejorden, men ejes jordegaren, hvar-
vid arrendatorn endast skall åtnjuta fem
procents årlig ränta i ersättningsbeloppet.

8^e. Arbetsstyrelsen skall utjula skälig ersättning
för tidopfillan och omkostnader för företaget.

9^e. Till arbetsstyrelse utses A. G. Kulm i Lofö
Prestgård, G. Ekvall i Högsta och Konrad
Svensson i Berga, hvarjemte den sistnämnde
väljes att förvara alla företaget rörande hand-
lingar samt förvalta den gemensamma kas-
san.

10^e. Till sysloman, att tala och svara i mål,
som företaget röra, utses herr G. Ekvall i Hög-
sta i Lofö socker, och skall arbetsstyrelsen om
detta val göra behörig anmälan hos Kongl.
Maj:ts Prefallningshafvande i landet.

Salunda öfverenskommet och beslutadt, intygas
Lofö Prestgård den 31 augusti 1891.

C. J. Wallbomson
Konsistorieombud.

Ac. Jul. Svensson.
Innehafvare af Lofö Prestg.

C. A. Hermelin.

J. G. Westergren
Innehafvare af Klockarebostaden

C. J. T.

Conrad Svensson
 arrendator af Berga & Söderby
 C. G. Johnson
 arrend. af Hörby.

C. J. Nilsson
 arrendator af Bark

Kostnadsförslag.

Dagsverkspris 2.50 kronor.

Bekräftas af Synmännen:

Ludvig Rosen.

C. O. Lindgren

Alb. Bergström

Vidimeras,

ex officio:

Ludvig Rosen.

Sidobeskrifning.	Afloppens storlek.					Åtgärder för gamla afloppet.	Återstår att gräva m. m.	Jordart att gräva m. m.	Pris pr kub.-meter, öre.	Kostnad.				
	Längd.	Bottenbredd.	Medel-		Rymd.					kronor.	öre.	kronor.	öre.	
			djup.	bredd.										
														Meter.
2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	
<u>Huvudafloppet.</u>														
<u>Genom Hörby egov.</u>														
1/2	100	0,3	1,4	1,7	238	168	70	dy & morjord	25	17	30			
"	500	0,4	1,4	1,8	1260	960	300	J ^e J ^e	"	75	-			
<u>Genom öfrige hemmans egov.</u>														
1/2	400	0,6	1,5	2,1	1260	920	340	J ^e J ^e	30	102	-			
1/2	200	"	1,6	3,0	960	460	500	J ^e J ^e	"	150	-			
7	100	"	2,2	3,7	814	414	400	J ^e och lera	35	140	-			
9	200	"	2,7	4,7	2538	1278	1260	lera	45	967	-			
12	300	1,0	2,0	4,0	2400	900	1500	J ^e	40	600	-			
13	320	"	2,3	4,4	3238	1638	1600	J ^e	40	640	-			
16	120	"	1,7	3,5	714	374	340	J ^e	35	119	-			
17	130	"	1,6	3,4	707	357	350	J ^e	"	122	50			
18	30	"	1,8	3,7	200	110	90	J ^e	40	36	-			
21	300	"	2,5	4,8	3600	2700	900	J ^e	40	360	-			
Häboar att ombygga à 30 = 180 kr samt en stenbro										120	300	-	3,629	-
<u>Sidodirekt till Hörby egov.</u>														
1/2	200	0,3	2,0	3,3	1320	780	540	lera	40	216	-			
"	200	"	1,7	2,9	986	526	460	J ^e och dy	30	138	-			
1/2	240	"	1,4	1,7	571	431	140	J ^e	25	35	-			
Häboar på stenland fästhus och en häboar att ombygga										-	150	-	5,39	-
<u>Sidodirekt till och genom Söderby egov, till vägen</u>														
1/2	265	0,3	1,5	2,6	1033	113	720	dy och lera	25	180	-			

Generalkarta.

Skala = 1:100,000

hos den af Kongl. Majt den 28 Oktober 1892 närligt fastställda planen under det v
att den för allmänna vägen uti förslaget upptagna trakten förändras för
blifvit i den till planen hörande ritning med Röd färg utmärkt - dels all
Behöf, att underförande länsrättskunder åskåda sig ansvaret för vattenafledning
ett i sin helhet. Stockholm den 3 januari 1893.

Vidimeras, ex officio J. G. Richert.

Ludvig Rosen

A. M. Lindgren

Sedan undertecknad län
ingeniör, på grund af Kongl.
underförande Befallningsh
des förordnande år 1891
syn, i enlighet med lagen
dikning och annan afled
af vatten den 20 juni 187
förläggning af vattenke
markt, tillhörande Lof
gård, Nöby, Barkaby, S
Lunda m. fl. hemman i
Lofö socken af Färentun
rad och Stockholms län
berämda förvärring, som
ke blifvit öfverlagad, v
laga kraft och vattenafle
Företaget påböjakt, har ja
anbudsutlysningen för detta
lag blifvit, på grund af a
garnes beslut, anmodad
upprätta sådana ritning
och handlingar, som erfa
för sökande af län m. s.
odlingslänsefond till för
gets befrämjande; - och
jag alltså, med öfverlämn
af upprättade plan- och
fibrutningar samt afkrif
förvärringshandlingarne

- männas sida till vattenaf-
 sningens utförande och ved-
 rande myndigheters beslut.
- / deltagande deri samt kon-
 nalt stämmas yttrande om
- / företaget gagn och nytta,
 orken, rörande det i fråga
 vande afdiknings- och od-
 företaget meddela följande
 betänkande och kostnads-
 slag.

Med anledning af delegatus afsigt att för
 företaget söka lån ur statens odlingslän-
 fond, få jag - jemlikt gällande instruktions-
 - meddela:

att intet liknande företag i orken fört
 lån blifvit befrämjad genom sådant
 att markens förläggning är beroende deraf
 att den derigenom flytande bäcken varit
 sänkt, enar lågvattenståndet i densamma
 ej ligger mer än 0.5 à 1.2 meter under den
 vattenskadade årens och odlingsmarkens
 yta, under det att högvattenståndet, som
 kan anses i allmänhet gå 0.7 meter högre
 fullständigt öfversvämmar de lägre delar
 af de egor, som i företaget ingå, hvarjämte
 jorden allstädes lider af botten-syra, hvil-
 ken ej kan borttagas för än hufvudaf-
 loppen blifvit till nödigt djup upptaga-
 att hufvudalloppens upptagande till nöd

verk, flottleder, fisken el. dyl., synnerligast
 vid den vattenskadade markens nedre del
 finnes starkt fall;

att det för den i fråga varande mark-
 förläggning är af nöden icke allenast
 första hufvudalloppet, utan äfven att
 upptaga ett par sidodiken, på sätt-
 rungar och förvåringshandlingar na-
 man utvisa;

att bäddiken eller afskärningsdiken
 dermot icke behöfva att i afdiknings-
 slaget ingå, enär det i fråga varande
 området af vattenskadad odlingsmark
^{allstädes}
~~allstädes~~ begränsas af åker och de jern-
 ej har synnerligen brudd;

att de mindre dikenas dimensioner
 vit bestämda med hänsyn till den
 re jordens antagliga sättning eller sam-
 manfartering ^{efter den fullständiga afdikning} och odling, men till en
 genom praktiskt bedömande, hvar
 behållande hufvudalloppet äfven en
 ställt teoretisk beräkning af den för-
 ka skäckor behöfliga bottenbrudden, hvil-
 ken är beroende af den vattenmängd
 det dikningsdjup samt de botten- och
 sidolutningar, som på skilda ställen
 förkomma, varande vattenmängden
 starkaste flöden - på grund af erfaren-
 heksregler samt med hänsyn till te-
 rangförhållandena m. m. inom vatten-

i sekunden för hektar af dessas areal, så
denna blifvit uträknad i generalstabens
öfver räknen;
att för detta sätt uträknat att medel det
hufvudafloppet (litt A-D Nr 9-21) har en
samlingsområde af 560 hektar, vid för-
lämnande en vattennängd af 0.448 ku-
biter i sek., samt öfver delen (öfverför af-
ringspunkten Nr 9) ett vattensamlings-
område af 400 hektar och en vattennängd
flöden af 0.320 kub. met. i sek., hvar emot
dodiket litt C. ej har störu nederböda-
område är omkr. 160 hekt., lämnande om-
0.128 kub. met. i sek., samt sidodiket litt
B. Färre mindre, för så vidt öfver
de generalstabskarta är riktig, - och i
sidolubningen i de blifvande aflopps-
na vid gräfnung i jord blifvit - med
syn till gräfningsdjupet, jordartens be-
fuktighet m.m. - beständ till 1:1 till 1:1.5, till
bottenbredden - uträknad från grund af
tillförlitliga formler, som finnas upprä-
af Ganguillet och Tutter samt Darzy
Basin - i de särskilda dikeshäcken
uträknat den storlek, som de upprä-
profilerna eller sektionsskizningarna sam-
kostnadsförslaget utvisa, att under för-
sättning att dessa dikeshäcken uträk-
lutning, som längsprofilerna angifva,
att vattendjupet i dem vid flöden g-

att det varit behöfligt att instänta den
tillräckliga vattenhöjden vid flöden till sist-
nämnde mått, för det att öfversvämning
måtte, äfven efter markens fullbordade
sättning eller sammanpackning, för att
höj förbyggas, och bottenryms aflägs-
nande vid lågvattenstånd till önskligt
och lagligt djup möjliggöras;
att gräfningsdjupet vid hvarje afväg-
punkt finnes i längsprofilerna angif-
vet i hela och händels meter, så väl un-
der jemna markens yta, der afvägnings-
palare stå, som under de, fästpunkter
eller fasta märken, hvilka blifvit vid
afvägnungen inhuggne i jordfasta stenar
och hvilkas utseende (kors) och läge m.m.
finnas utsatte i plan- och profilskiz-
ningar, varande dagbudden attestades
så stor som dubbla djupet tillsammans
med den förut omtalade bottenbudden,
der sidolubningen kommer att utgöra
1:1, men lika med tre gånger djupet till-
sammans med bottenbredden, der sido-
lubningen uppgår till 1:1.5;
att i plankartan, som upprättats i
skalan 1:4,000, derjemte angifvits äker
genom gul, ång och odlingsmark genom
grön samt vägar genom brunröd färg
och egofigurernas nummer genom min-
die samt afvägningspalarnes nummer

att ä profildröjningarna, hvilka i detalj
för längdmätningens, afvägringens o
börningens resultat, och hvilka upp
i längdskalan 1:4000 och höjdska
(liksom sektionerna), vatten utmärka
blå färg samt lera genom ~~grön~~ grä
dy- eller mossjord genom grönn botten
försedd med gråbruna streckar, hvar
öfversta linien betecknar markens y
linien närmast öfver den blå färgen
brytan, linien närmast under samma
färg gamla (nuvarande) dikesbotten, de
grofva linier, under hvilken en mök
skuggning blifvit anbringad och dess
hvar fall för olika skackor utbätt, ny
(blifvande) dikes- eller kanalbotten, sam
nedersta linien, under hvilken afväg
spålans nummer blifvit utbätt, afvä
ningarnes gemensamma jämförelse
eller horisontal-linier;

att de till längdprofilerna hörande
hörnritningarna angeva nuvarande
blifvande dikens form och bredd på
dett antal ställen, hvarjämte för olika
typer af broar, som vid företaget up
de måste ombyggas, upprättats nödigt
antal ritningar, hvilka blifvit försedda
med littera, nämligen A. för broar m
stenlandfästen, B. för större och C. för
de broar utan stenlandfästen, böda

under dikens allmänna bottenlinien sam
byggas på rustbädd, der marken är af
samt beskaffenhet, hvarjämte deras yttre
sidor böia erhålla en lutning af minst 8:
samt vid basen hafva minst det afstän
ifran hvarandra som angifves i ritnin
gen litt. A.

att - på sätt egobeskrifningen närmare
utvisar - företaget omfattar en areal af
61,99 hektar, deraf 1,85 har impedimenta,
57,42 har vattenskadad åker ^{odl.} 2,72 har
odlingsmark;

att af odlingsmarken emellertid endast
2,48 hektar kunna med verklig födel
odlas, enär 0,24 hektar (egofigurerna 12 & 140
i 147) ej blifva för sådant ändamål förr
tillräckligt förlaggade, enär det utgöras
af mestadels utskunn dyfägrer;

att vid odlingen af nämnde 2,48 hektar
(hvilkas yta är beväat med blåbär och
lingonris, sporr, starr o.d., och i hvilka
dylaget hufvudsakligen består af
dessa växter samt åtskilliga mossar-
ters förmutningsprodukter) allstädes
kan med födel användas flåhack-
ning och bränning, synnerligast som
dylaget hvilket hvilat på botten af
lera, har en måktighet af i allmän-
het 1 à 3 eller i medeltal omkr. 2 meters
djup;

arbetet, hvarell - enligt gällande praxi
räknas segdikningen och hvarell inte
af statsmedel erhålles, kan i medeltal
räknas till 100 kronor för hektar, de
kr. för de befintliga, gamla, förfallna
kenas uppfrensande samt 70 kr. för
ring, beräning, dikejordens och ask-
spridning o. d., hvadan hela kostnaden
för odling af nämnde 2,48 hektar förde-
ma att uppgå till omkr. 248 kr.;
att kostnaden för affloppsdikeynas upp-
gande m. m. beräknats till 6000 kr.; för
satt kostnadsförslaget närmare utvär-
derade till förvärringskostnader,
deersättningar och dylika utgifter ha-
bera beräknas omkr. 500 kronor;
att sammanlagda kostnaderna för
taget i dess helhet alltså kunna uppgå
till 6,748 kronor;
att den direkta vinsten kan - med
syn dels till de svaga och osäkra stäl-
lar, som den vattenskadade åkern,
lemnar, dels till den ytterst ringa
kastning i slätter ö betet, som från
odlingsmarken nu erhålles, och dels
till, att jordarten på de flesta ställen
inom det i fråga varande området
af så god beskaffenhet, att den efter
ständig afdikning och ändamålsenlig
behandling i öfrigt utan tvifvel skall

väcker - beräknas på följande sätt:
Blifvande jordvärde:
5742 hektar fortlagd åker à 600 kr. = 34452
248 " " " nyodlad " à 500 " = 1240 = 35,692
nuvarande jordvärde:
5742 hektar vattenskadad åker à 400 " = 22968
248 " " " " odlsmark à 300 " = 744 = 23,012
skilnad, värdeförhöjning, kronor = 12,680
att till denna direkta vinst af företaget
kan läggas den mycket afsevärda fördelen,
att förstahändigheten i orten säkerligen blif-
ver genom sumfemarens fortläggning
förminskad och de sanitära förhållan-
dena bättre samt
att företaget alltså är väl värdt att
fullständigt genomföras samt att uppmun-
tras genom lån ur statens odlingslåne-
fond. -
Det lånebelopp, som kan ifrågasättas,
uppgår - enligt hvad ovan syns - till
6500 kronor, nämligen 6000 kronor till
afdikningen eller vattenafledningen och
500 kr. till förvärringskostnader, skade-
ersättningar m. m.; och som delegaten
beslutat att utföra vattenafledningsarbe-
tet under loppet af högst två år samt
detta arbete redan påbörjats, förde åter-
stående delen deraf komma att full-
bordas inom 1893 års utgång, hvaremot
för det odlingsarbete, till hvilket lån af

städes fullbordas på kortare tid än
efter.

Som staklandet får lyftas i mån af
fortskridande, förestås för de båda
der hvilka vattenafledningen bör
följande

Arbetsplan:

År 1892 fullbordas hufvudafloppet till
(3629 + 871 kr. för påtning m. m.) 4500 kr.,
hvarjente då både får lyftas
för förädlingskostnader, ska-
dersättning o. d. = 500 -- = 5000

År 1893 fullbordas öfrige aflopps-
diken för en beräknad kostnad af = 1500
Summa = 6500

Behållande framtida brukningsättet
den i företaget ingående mossjorden
märkes, att bränningen bör efter jorden
första uppodlande aldrig förnyas, utan
jordens bördighet underhållas och ökas
norr påförande af lämpliga jordför-
ringsmedel, t. ex. kalk, samt riklig gö-
ning, mest af konstgjorda gödningsäm-
nen på mossjorden synnerligast kalisalt
och fosfater), men å leran och den sän-
mossjorden dejenste af naturligt gödsel.
Som den i fråga varande marken till
flera olika egendomar och väl i allmän-
het kommer att skötas i samband med
sas öfriga åker, är det ej lämpligt att

skärfva någon särskild värfjord o. d. för den
na mark, dock må-jemlikt gällande in-
struktion - såsom exemplar på en för dy-
och mossjorden lämplig cirkulation anföras
följande:

1. Träda, som (å den sänne mossjorden) lemnas
half gödning med stattsplittning och för resten
kalisalt och fosfater (t. ex. kainit och Thomas
slagg) till erforderlig mängd, utförda å fäster
hösten förut eller tidigt på våren, hvarjente
å trädan kan lagas grönskördade foder-
växter, såsom vickerhafi, spugel eller mid-
sommarslag.

2. Trä, hvarjente insås gräsfö o. d. (se nedan!).

3-5. Kall till slätter och bete.

6. Kall, hvarjente på hösten gödes med kalis-
salt, som nedmyllas vid höstplöjningen.
7. Potatis och andra rotfrukter samt vicker-
hafi och andra foderväxter, för hvilka
(afsedt kalit hösten förut) gödes med
superfosfat (tidigt på våren) och delvis af-
ven med chilisalt eller annat gräsfö
salt i mindre mängd.

8. Korn, åker, lin, hafi m. m. (allt efter jordarten).

9. Kall, hvarjente på hösten kalkas.

För insättning till vall lämpar sig å
större delen af moss- och dyjorden följande
fröblandning:

Angskafle (*Strobus pratensis*) = 5 -- = 2,125 teilogr.

Luddtåtel (*Holcus lanatus*) = 10 -- = 4,250 --

Tuftåtel (*Aira caespitosa*) = 10 -- = 4,250 --

